

MAASEUTU 2020

Sikalan tautisuojaus kannattaa! Pikakatsaus, mihin kannattaa kiinnittää huomiota?

Jarkko Niemi ja Marja Kallioniemi, Luonnonvarakeskus
Gun Wirtanen ja Hannele Suvanto, Helsingin Yliopisto, Ruralia-instituutti

Webinaari 28.5.2019

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

Lyhyesti EläinBioTurva-hankkeesta

- Päämääränä on parantaa eläintautiriskien hallintaa nauta-, sika- ja siipikarjatiljoilla ja siten edistää kilpailukykyistä tuotantoa sekä kouluttaa Etelä- ja Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan alueen kotieläintiloja tautisuojausasioissa suomeksi ja ruotsiksi.
- Rahoitus: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma
- Toteuttajat: Luonnonvarakeskus ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti
- www.luke.fi/biosecurity

Tätä kohdetta on
Tuettu Manner-
Suomen maaseudun
Kehittämisohjelmasta
2014-2020

Kotieläinalalle kilpailukykyä
bioturvallisuudesta-hanke

MAASEUTU 2020

Tautisuojauksella vähennetään riskiä eläintautien leviämiseksi sikaloiden välillä ja sikalan sisällä

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

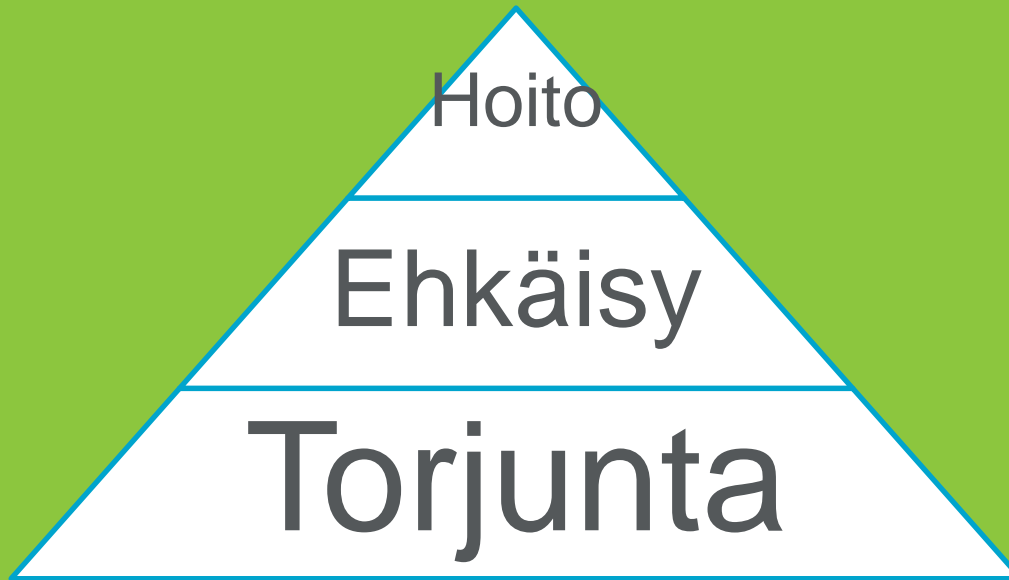
Johdanto

- Hyvä tautisuojaus on ennen kaikkea toimintatapakysymys:
 - Päivittäiset rutiinit ja työtavat
 - Huolellisuus, siisteys
 - Tilan rakenteelliset ratkaisut
 - Tilalla käytettävät tuotantopanokset ja saatava tuotos
 - Ihmiset, eläimet, ajoneuvot ja tarvikkeet
 - Haittaeläintorjunta
 - Suunnittelu, koulutus, seuranta

MAASEUTU 2020

Tautien torjunta on perusta tautiriskien hallinnalle

Kuva: Dewulf

Kotieläinallalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

MAASEUTU 2020

Tautisuojaus...

- antaa rahallista hyötyä
- vähentää sairauksia, jotka heikentävät tuotantotuloksia
- parantaa eläinten hyvinvointia
- työn sujuvuus paranee

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus
HELSINGIN YLIOPISTO
RURALIA-INSTITUUTTI

HELSINGIN YLIOPISTO
RURALIA-INSTITUUTTI

Luke
LUONNONVARAKESKUS

MAASEUTU 2020

Taudit voivat levitä useita eri reittejä pitkin

Hengitysilma

Lemmikit ja
haittaeläimet

Ajoneuvot

Tavarat

Elävät ja Ihmiset

Rehut

Ilma kuolleet eläimet

Katkaise tartuntaketju - Kiinnitä huomio
leviämiskeinien riskeihin

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

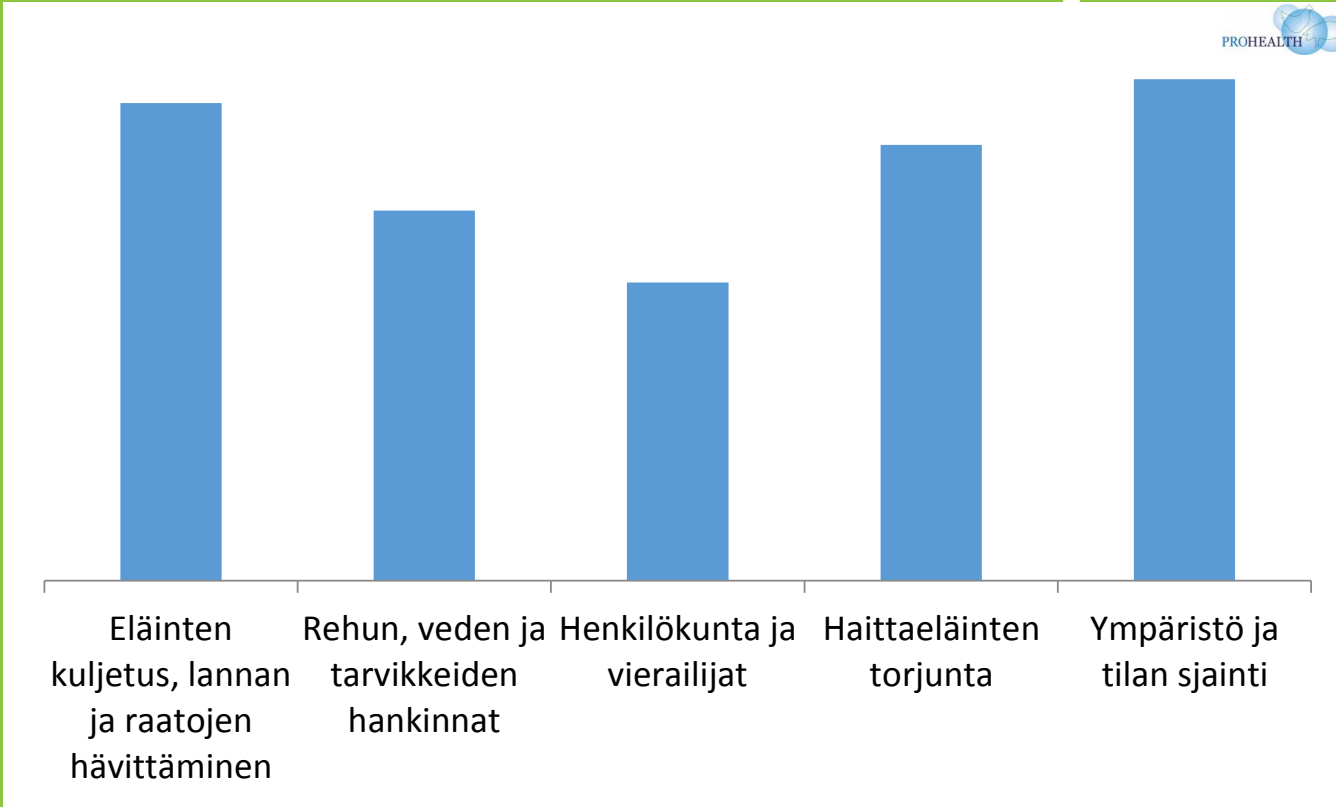
SeAMK

MAASEUTU 2020

Ulkoisen tautisuojaus

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU 2020

Sisäinen tautisuojaus

Mitä korkeampi palkki, sitä paremmin osa-alue on hoidettu.

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

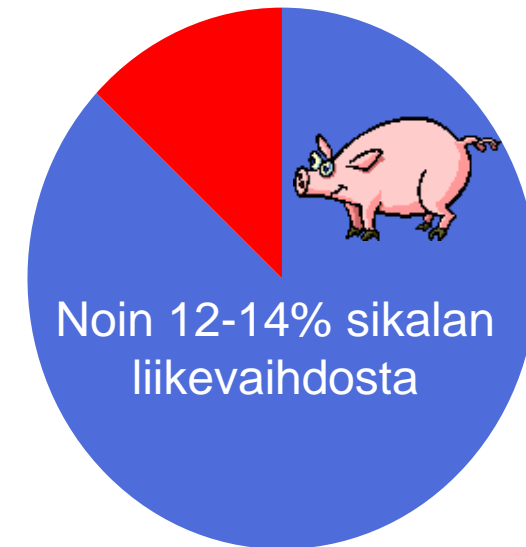
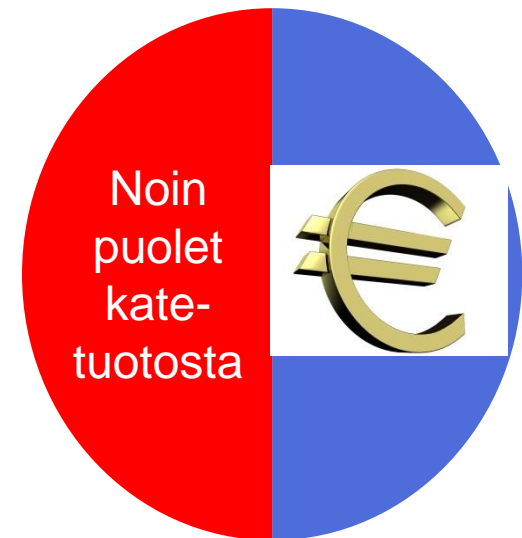

Heikko tautisuojaus lisää tauteja, jotka heikentävät tuotantotuloksia!

- Heikko hygienia ja sikojen kohtaamat tautihaasteet heikentävät tuotantotuloksia. Esim. (Pastorelli ym. 2012)
 - Mykotoksiinit → Rehun syönti -23 % ja päiväkasvu -30 %
 - Hengitystiesairaudet → Syönti -16 %, päiväkasvu -16 %
 - Ruoansulatukseen liittyvät bakteeritartunnat → Rehun syönti -8 % ja päiväkasvu -17 %
 - Heikot pito-olosuhteet → Syönti -4 % ja kasvu -10%
- Porsaskuolleisuus ja porsaiden elinvoimaisuus

Heikko hygienia ja taudit

- Ranskassa tehdyn haastekokeen avulla on arvioitu, miten karsinoiden huono siivous, puutteellinen hygienia ja suojavaatteiden käyttämättä jättäminen ja puutteellinen ilmanvaihto vaikuttavat keskipäiväkasvuun ja rehunkulutukseen
- Heikko hygienia: enemmän hengitystieoireita
- Jopa 18 % vähemmän lihaa/sikapaikka/vuosi
- Merkittävä taloudellinen menetys, jopa 15-23 €/sika (skenaariosta riippuen)
- Koko Suomen tasolla hyvän hygienian antama hyöty kymmeniä miljoonia euroja vuodessa!

Sikavan tiedot paljastavat, että sikojen hoidolla on merkitystä

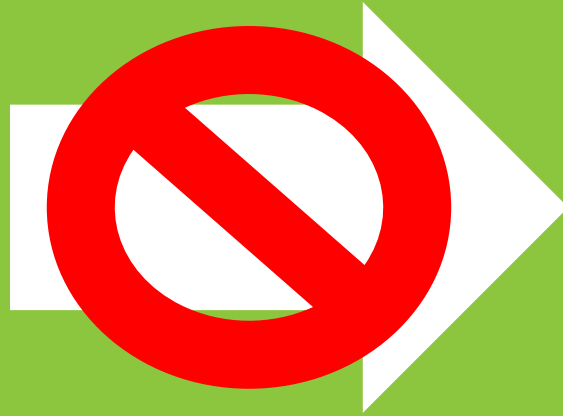
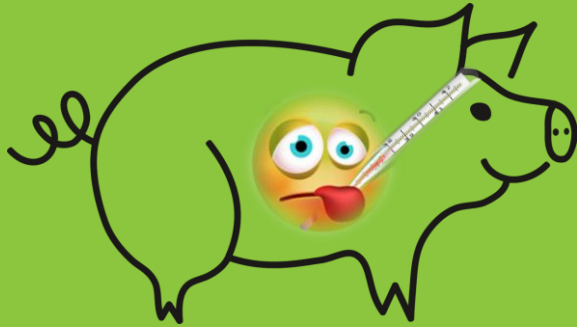
- Aineiston perusteella vähäinen antibioottien käyttö on yhteydessä...
 - Karsinoiden kuntoon
 - Sikojen kasvatustiheyteen
 - Virikkeiden määrään
 - Ilmanlaatuun
- Kannattaa kiinnittää huomiota näihin!
- Hyvä tautisuojaus ja hygienia auttavat vähentämään antibioottien käyttötarvetta ja kohentavat sikojen hyvinvointia

MAASEUTU 2020

Minimoi suorat kontaktit (sika ↔ sika)

Mahdollisesti
sairas sika

Taudinaiheuttajalle
altistuva sika

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

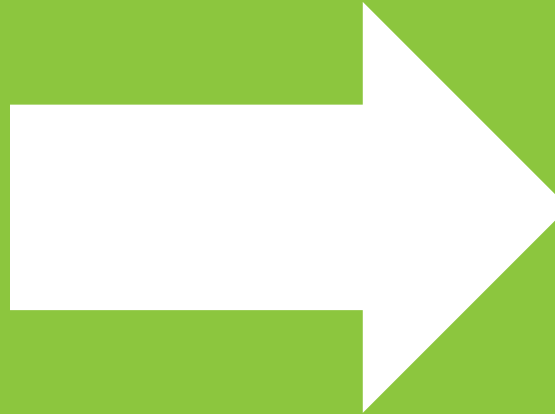
MAASEUTU 2020

Aloita päivät työt nuorimmasta tai taudille herkimmästä sikaryhmästä

Porsaat

Vanhemmat
siat

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

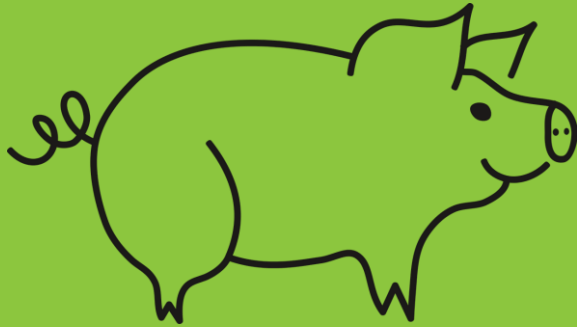

MAASEUTU 2020

Erota puhdas ja likainen puoli

Puhdas:
Tartunnoille
alttiit siat

Erotin
(esim. tautisulku)

Likainen: suorat
ja epäsuorat
tartunnan lähteet

Dewulf

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

MAASEUTU 2020

Tilan tautisuojaukseen voi vaikuttaa itse!

Motivaatio, asenteet, tieto ja taito!

Katso ETT:n ohjeet:

https://ett.fi/ohjeet_ja_lomakkeet/tilatason_tautisuojaus

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

Kiinnitä yhä huomiota näihin toimenpiteisiin

(Sahlström et al. 2014)

- Käsien pesu (vieraat)
- Sikalan pesu erien välillä
- Ovien lukitus
- Lastaustilan käyttö, mm. pesu ja kuljettajan tulo lastaustilaan
- Tautisulun käyttö vaatii huolellisuutta. Sen ohi ei kuljeta
- Haittaeläinten torjunta joiltain osin n tärkeää myös salmonellan torjunnan vuoksi
- Tilan sisäinen liikenne niin, että likainen ja puhdas kulkureitti eivät risteä
- Ostoeläinten hankinta ja niiden terveydentilan varmistaminen edellyttää huolellisuutta
- Raatojen käsittely ja säilytys

Kiitos!

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

